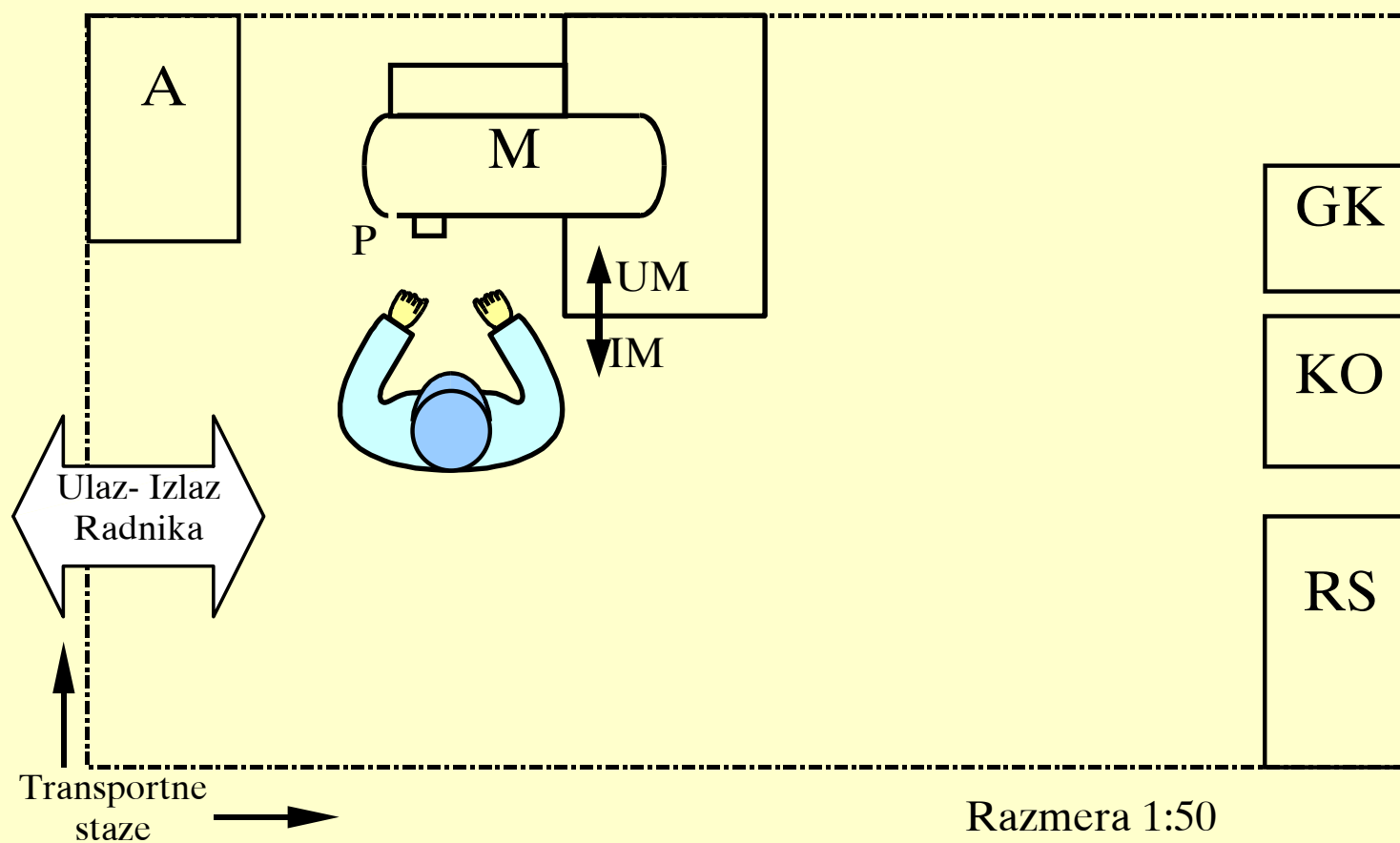
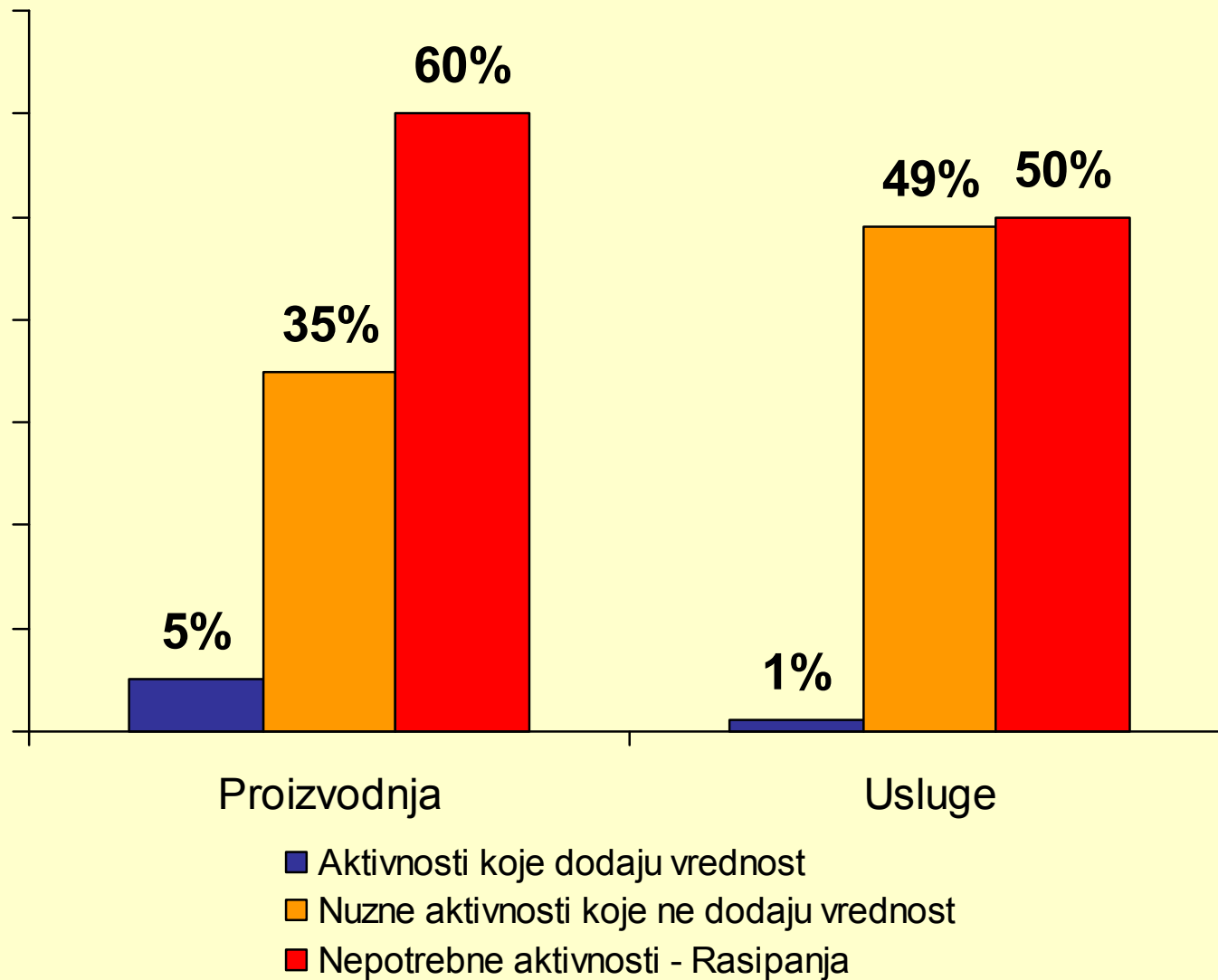

Proučavanje redosleda

Struktura aktivnosti

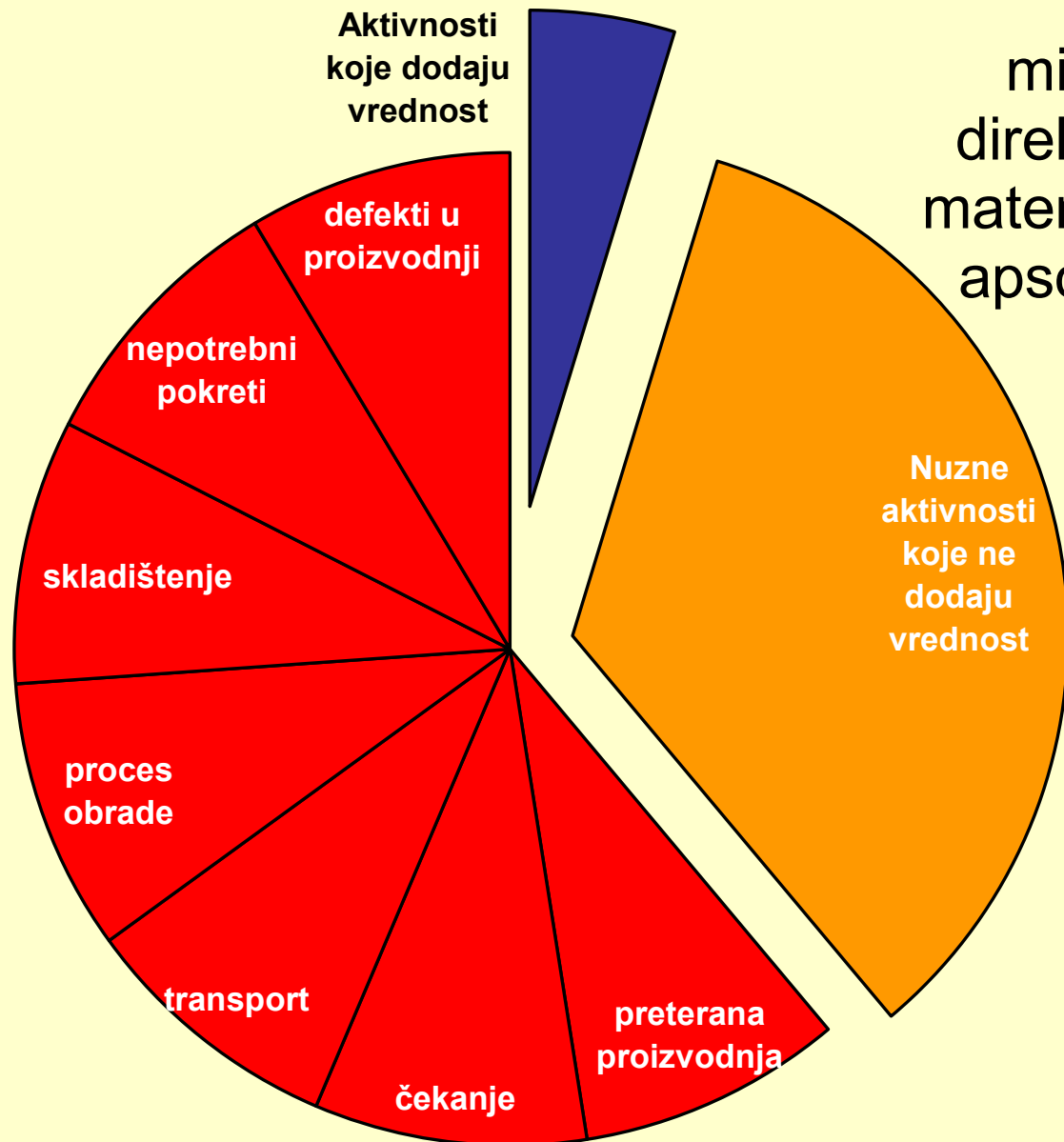

Struktura aktivnosti i rasipanja u proizvodnji

Aktivnosti koje dodaju vrednost proizvodu ili usluzi	Aktivnosti koje, posmatrano očima krajnjeg kupca, čine proizvod ili uslugu vrednijim. Na primer obrada nekog dela ili popravka pokvarenog automobila na auto putu. Ove aktivnosti se mogu prepoznati postavljanjem pitanja: Da li bih kao kupac platio da se ovo uradi?	
Aktivnosti koje ne dodaju vrednost proizvodu ili usluzi	Nužne aktivnosti	Aktivnosti koje, posmatrano očima krajnjeg kupca, ne čine proizvod ili uslugu vrednijim ali su nužne zbog sposobnosti postojećeg procesa i zahtevaju radikalne promene da bi se eliminisale. Primer je kontrola svakog proizvoda na kraju procesa jer se koriste stare mašine čija sposobnost nije poznata.
	Nepotrebne aktivnosti - Rasipanja	Aktivnosti koje, posmatrano očima krajnjeg kupca, ne čine proizvod ili uslugu vrednijim i nisu nužne čak ni u postojećim uslovima. Primer rasipanja može biti premeštanje materijala iz većeg u manji kontejner da bi se transportovao kroz fabriku. Nepotrebne aktivnosti i njihovi rezultati predstavljaju rasipanja. Postoji sedam vrsta rasipanja: ¹ <ol style="list-style-type: none"> 1. preterana proizvodnja, 2. čekanje, 3. transport, 4. proces obrade, 5. skladištenje, 6. nepotrebni pokreti i 7. defekti u proizvodnji.

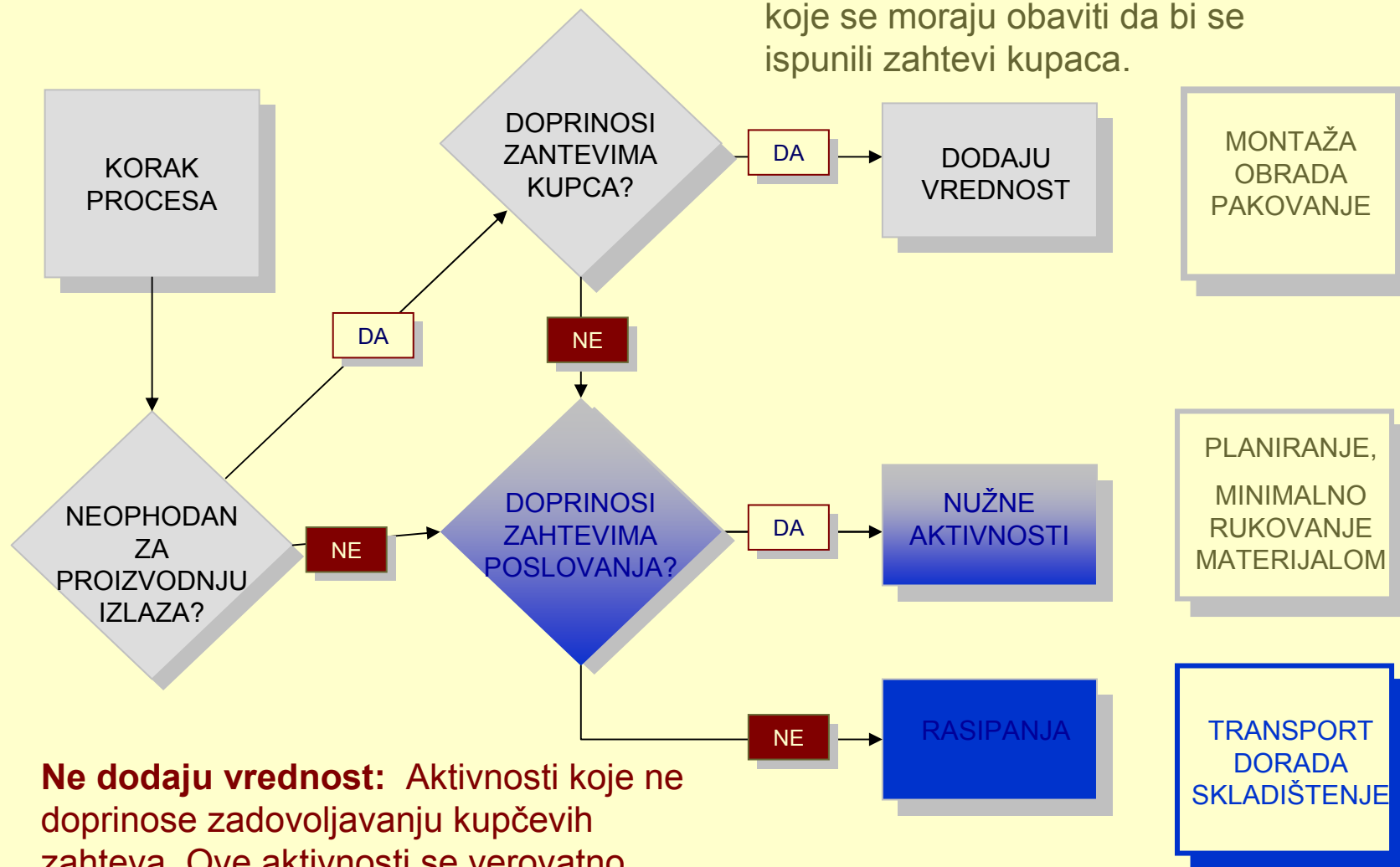
Rasipanja u proizvodnji

Rasipanje je sve osim minimuma opreme i alata, direktnog i indirektnog rada, materijala, prostora i energije apsolutno neophodnih da bi se povećala vrednost proizvoda ili usluge.

Određivanje aktivnosti koje stvaraju i koje ne stvaraju dodatnu vrednost

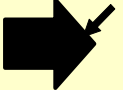

Dodaju vrednost: Aktivnosti koje se moraju obaviti da bi se ispunili zahtevi kupaca.

Ne dodaju vrednost: Aktivnosti koje ne doprinose zadovoljavanju kupčevih zahteva. Ove aktivnosti se verovatno mogu eliminisati.

Pitalice i pravila za proučavanje redosleda

	Redosled zahvata	
Pitanja za	Svrha	Način
Postojeće stanje	Šta se radi?	Kako se radi?
Razlog	Zašto se to radi?	Zbog čega se tako radi ?
Moguće alternative	Šta bi se moglo eliminisati?	Kako bi se moglo raditi?
Izbor alternativa	Šta bi trebalo eliminisati?	Kako bi trebalo raditi?
Pravila	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kad god je moguće eliminisati zahvat. 2. Kad god je moguće spojiti zahvat sa prethodnim ili narednim. 3. Kad god je moguće raditi skup zahvata na više delova istovremeno. 4. Kad god je moguće osloboditi ruke a zahvate izvršavati nogama. 5. Promeniti redosled zahvata kad god to dovodi do efikasnijeg rada, smanjenog napora, skraćanja vremena. 6. Opterećene zahvate treba da izvršavaju oni delovi tela čije karakteristike optimalno odgovaraju. 	
Način poboljšavanja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ispitati mogućnost da se eliminiše deo. 2. Ispitati mogućnost da se eliminiše operacija. 3. Eliminirati zahvat. 4. Spojiti više zahvata. 5. Podeliti zahvat na više zahvata. 6. Promeniti tok obavljanja zahvata. 	
	RACIONALIZOVATI RASPORED OPREME I KOMANDI NA RADNOM MESTU	
Cilj	<p style="text-align: center;">UKOLIKO SE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skraćuje potrebno vreme za operaciju. 2. Povećava produktivnost. 3. Poboljšava humanizacija. 4. Smanjuje sadržaj rada. 5. Snižavaju troškovi. 	

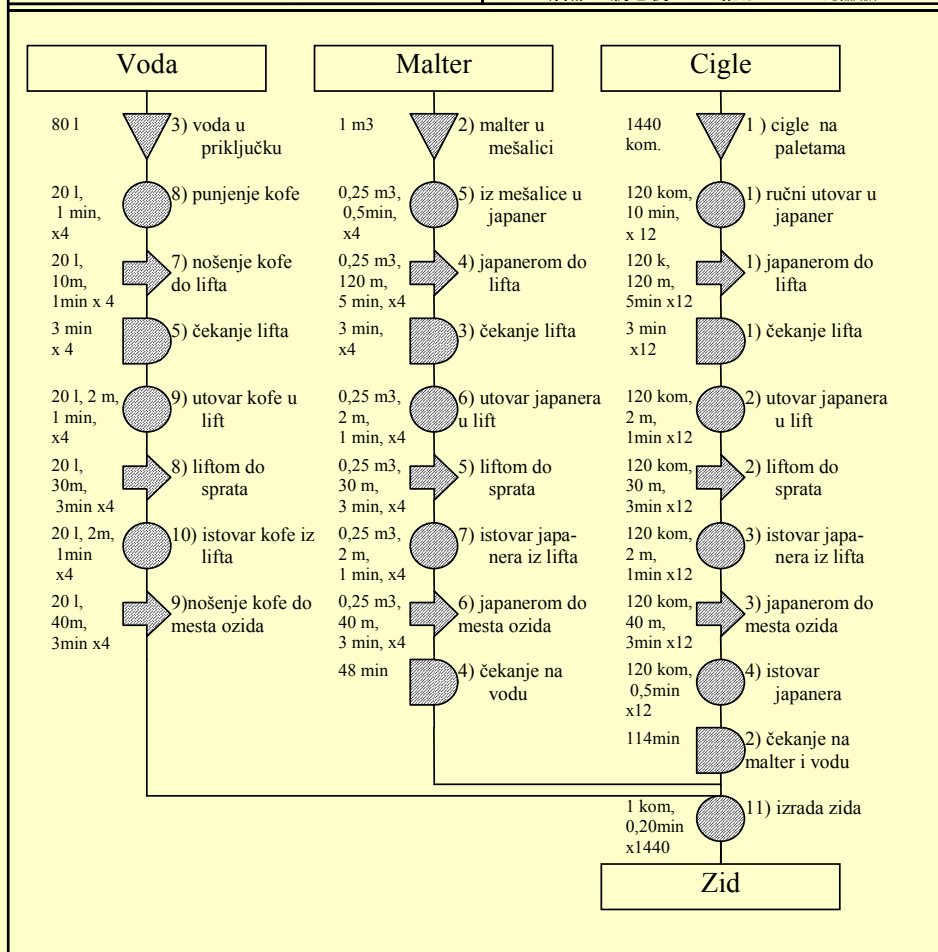
Funkcija	Nivo detaljnosti		
	Operacija	Zahvat	Pokret
Obrada / Montaža			 operacija
			 pridržavanje
Transport			 prenošenje
			 posezanje
Kontrola			 kontrola
Skladištenje			xxx
Čekanje / Zastoj			 čekanje
			 držanje

Prošireni skup ASME simbola

Simbol	Značenje	Simbol	Značenje
	Operacija		Transport
	Kontrola		Skladištenje
	Rukovanje (Handling)		Čekanje

		Karta redosleda zahvata na predmetu rada				
Pogon:	Gradilište	Snimač:	D. S.	Studija:	P-	
Tok:	predmeta rada	Datum:	28.5.97	Strana: 3	Od: 7	
Opis operacije:	Ozid spoljnih zidova punom ciglom	R e k a p i t u l a c i j a				
		Opis veličine	Jednica mere	PS	NS	Δ_{vs}
Alat / pribor	kofa, fangla, špahtla,	T	min	720		
Uslovi rada	Rad na otvorenom	L	m	3440		
Radnik	P.Z. i M.V.					
Početni zahvat	Ručni utovar cigli					
Završni zahvat	Izrada zida					
Postojeće / ~~Novo~~ stanje		$A_{ps} = NS - DS$ $\eta_{ns} = \frac{NS - PS}{NS}$				

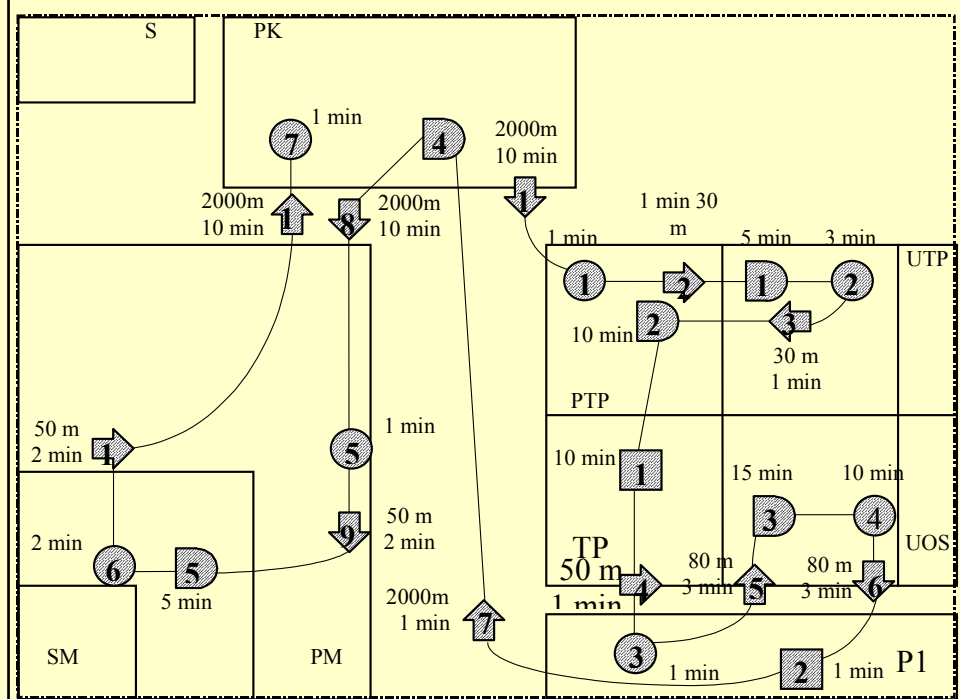

Karta prostornog rasporeda i redosleda zahvata

Pogon:	=	Snimač:	D. S.	Studija:	P-VIII-2		
Tok:	rada / ~~materijala~~	Datum:	5.6.97	Strana: 3	Od: 7		
Opis operacije:	Registracija automobila tehnički pregled, uplata i		Rekapitulacija				
Alat / pribor	=	Opis veličine	Jednica mere	PS	NS	Δ_{NS}	η_{NS}
Uslovi rada	=	N	1	25			
Radnik	P.Z.	L_h	m	320			
Početni zahvat	Kolima do mesta	T	min	118			
Završni zahvat	Parkira i izlazi iz kola	T _č	min	35			
Postojeće / ~~Novo~~ stanje			$\Delta_{NS} = NS - PS$; $\eta_{NS} = \frac{NS - PS}{PS} \cdot 100 [\%]$				

Razmera nije data

*Primena pitanja
ZAŠTO nakon
pitanja:*

**ŠTA
GDE
KADA
KO
KAKO**

*Dovodi do
sledećih akcija:*

**ELIMINISANJA
KOMBINOVANJA
PROMENE
REDOSLEDA
POJEDNOSTAVLJENJA**